

Konvencija UN-a o pravima djeteta

na jeziku bliskom djeci

„Prava“ su nešto što svako dijete treba imati ili smije učiniti. Ta su prava navedena u Konvenciji UN-a o pravima djeteta. Skoro svaka zemlja pristala je na njih. Sva su prava međusobno povezana i sva su jednako važna. Ponekad kada razmišljamo o pravima moramo razmisliti što je najbolje za djecu u nekoj situaciji, i što je presudno za život i zaštitu od patnje. Kako rasteš, imaš više odgovornosti u određivanju vlastitih izbora i provođenju svojih prava.

Članak 1.

Svatko mlađi od 18 godina ima ova prava.

Članak 2.

Svako dijete ima ova prava, bez obzira na to tko je, gdje živi, čime mu se roditelji bave, kojim jezikom govori, koje je vjere, je li dječak ili djevojčica, iz koje kulture potječe, ima li neku teškoću u razvoju, je li bogato ili siromašno. Niti prema jednom djetetu ne smije se postupati nepravedno iz bilo kojeg razloga.

Članak 3.

Svi odrasli trebaju postupati onako kako je najbolje za tebe. Kada odrasli donose odluke, trebaju misliti na to kako će njihove odluke utjecati na djecu.

Članak 4.

Država ima odgovornost osigurati zaštitu tvojih prava. Mora pomoći tvojoj obitelji da zaštiti tvoja prava i stvori okolinu u kojoj možeš rasti i razviti svoje potencijale.

Članak 5.

Tvoja obitelj ima odgovornost pomoći ti da naučiš ostarivati svoja prava te osigurati njihovu zaštitu.

Članak 6.

Imaš pravo na život.

Članak 7.

Imaš pravo na ime, a to treba biti službeno priznato od vlade. Imaš pravo na državljanstvo.

Članak 8.

Imaš pravo na identitet – službeni zapis tko jesi. Nitko ti to ne smije oduzeti.

Članak 9.

Imaš pravo živjeti sa svojim roditeljima/roditeljem, osim ako je to loše za tebe. Imaš pravo živjeti s obitelji koja se brine za tebe.

Članak 10.

Ako ne živiš u istoj zemlji kao tvoji roditelji, imate pravo biti zajedno na istome mjestu.

Članak 11.

Imaš pravo na zaštitu od otmice.

Članak 12.

Imaš pravo izraziti svoje mišljenje, a odrasli ga trebaju poslušati i ozbiljno razmotriti.

Članak 13.

Imaš pravo saznavati različite stvari i dijeliti svoje mišljenje s

drugima, kroz priču, crtež, pisanje ili na bilo koji drugi način koji nije štetan ili uvredljiv za druge ljude.

Članak 14.

Imaš pravo izabrati vlastitu vjeroispovijest i vjerovanja. Roditelji ti trebaju pomoći odlučiti o onome što je ispravno, a što krivo, i što je najbolje za tebe.

Članak 15.

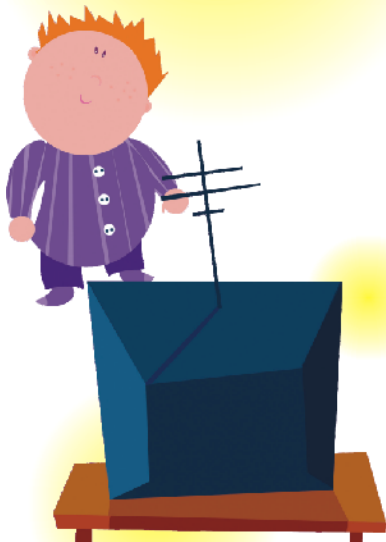
Imaš pravo izabrati svoje prijatelje, pridružiti se grupi ili okupiti grupu, dok god to ne šteti drugima.

Članak 16.

Imaš pravo na privatnost.

Članak 17.

Imaš pravo s radija, iz novina, knjiga, računala i drugih izvora saznati informacije koje su važne za tvoju dobrobit. Odrasli se trebaju pobrinuti da informacije koje dobivaš nisu štetne i pomoći ti u pronalaženju i razumijevanju informacija koje trebaš.

Članak 18.

Imaš pravo da te odgajaju tvoji roditelji (ako je moguće).

Članak 19.

Imaš pravo na zaštitu od nanošenja boli i lošeg postupanja, tjelesnog ili psihičkog.

Članak 20.

Imaš pravo na posebnu skrb i pomoć ako ne možeš živjeti sa svojim roditeljima.

Članak 21.

Imaš pravo na skrb i zaštitu ako si posvojen/a ili udomljen/a.

Članak 22.

Imaš pravo na posebnu zaštitu i pomoć ako si prognanik/ca (ako su te prisilili da napustiš svoj dom i živiš u drugoj zemlji), kao i sva prava iz ove Konvencije.

Članak 23.

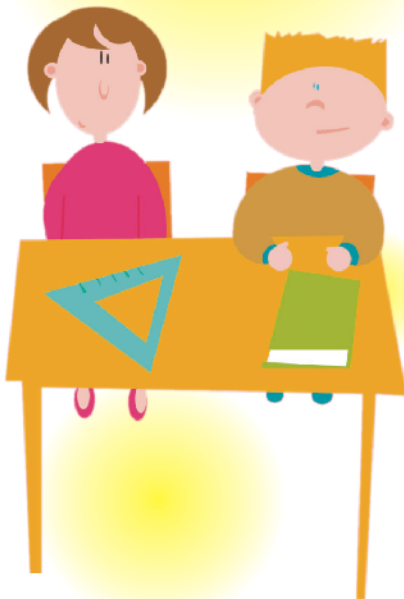
Ako imaš neku teškoću u razvoju, imaš

pravo na obrazovanje uz dodatnu podršku i skrb, kao i sva prava iz ove Konvencije, tako da možeš živjeti punim životom.

Članak 24.

Imaš pravo na najbolju moguću zdravstvenu skrb, ispravnu vodu za piće, kvalitetnu hranu, čistu i sigurnu okolinu i na informacije koje će ti pomoći da budeš zdrav/a i zdravo rasteš.

Članak 25.

Ako živiš pod udomiteljskom skrbi ili u nekoj drugoj situaciji daleko od doma, imaš pravo na to da netko redovito pregledava uvjete u kojima živiš kako bi se vidjelo jesu li oni za tebe najprikladniji.

Članak 26.

Imaš pravo na pomoć od države ako živiš u siromaštvu ili si u nevolji.

Članak 27.

Imaš pravo na hranu, odjeću, sigurno mjesto za život i zadovoljenje svojih

osnovnih potreba. Ne smije ti biti onemogućeno raditi većinu onoga što druga djeca mogu.

Članak 28.

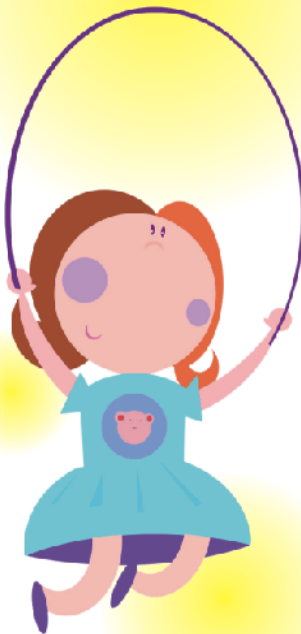
Imaš pravo na kvalitetno obrazovanje. Svi te trebaju ohrabrivati na pohađanje škole do najvišeg stupnja koji možeš postići.

Članak 29.

Tvoje obrazovanje treba ti pomoći u korištenju i razvijanju vlastitih darovitosti i sposobnosti. Ono ti također treba pomoći da naučiš živjeti u miru, štitiš okoliš i poštovati druge ljude.

Članak 30.

Imaš pravo na svoju vlastitu kulturu, jezik i vjeroispovijest ili neke druge koje izabereš. Manjine i starosjedilačke skupine trebaju posebnu zaštitu ovoga prava.

Članak 31.

Imaš pravo na igru i odmor.

Članak 32.

Imaš pravo na zaštitu od rada koji ti šteti te je loš za tvoje zdravlje i obrazovanje. Ako radiš, imaš pravo biti na sigurnom i dobiti odgovarajuću plaću.

Članak 33.

Imaš pravo na zaštitu od štetnih lijekova i droga te trgovine drogom.

Članak 34.

Imaš pravo na zaštitu od seksualnog zlostavljanja.

Članak 35.

Nitko nema pravo otetiti te ili prodati.

Članak 36.

Imaš pravo na zaštitu od bilo koje vrste izrabljivanja (iskorištavanja).

Članak 37.

Nikome nije dopušteno kažnjavati te na okrutan ili štetan način.

Članak 38.

Imaš pravo na zaštitu od rata i život u miru. Djeca mlađa od 15 godina ne smiju biti natjerana da idu u vojsku ili sudjeluju u ratu.

Članak 39.

Imaš pravo na pomoć ako su te ozlijedili, zanemarivali ili je netko loše postupao s tobom.

Članak 40.

Imaš pravo na pravnu pomoć i pravedno postupanje u pravosudnom sustavu koji treba poštovati tvoja prava.

Članak 41.

Ako zakoni tvoje zemlje bolje štite tvoja prava nego članci u ovoj Konvenciji, ti se zakoni trebaju primijeniti.

Članak 42.

Imaš pravo znati svoja prava! Odrasli trebaju znati za ova prava i pomoći i tebi da saznaš za njih.

Članci 43. do 54.

Ovi članci objašnjavaju kako će vlade i međunarodne organizacije poput UNICEF-a raditi kako bi osigurale zaštitu djece kroz njihova prava.

Izvor:

The Child Rights Information Network «Child friendly summary of the Convention on the Rights of the Child».

Prijevod:

Ivana Rončević

ŠTO RADI PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU?

- prati jesu li zakoni koji se donose u Hrvatskoj, a tiču se zaštite prava i interesa djece, usklađeni s Ustavom Republike Hrvatske i Konvencijom o pravima djeteta, jer to moraju biti,
- prati izvršava li Republika Hrvatska sve svoje obveze koje je preuzela potpisivanjem Konvencije o pravima djeteta,
- prati kako se zaista u praksi primjenjuju propisi koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece,
- prati povrede pojedinačnih prava djece i opće pojave kršenja dječjih prava i interesa,
- predlaže mjere i programe kojima će se cjelovito štititi i unapređivati prava i interesi djece te sprečavati sve što ugrožava djecu,
- obavještava javnost o stanju prava djece,

- upoznaje i savjetuje djecu o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava,
- surađuje s djecom, potiče djecu na izražavanje vlastitog mišljenja o svim pitanjima koja su važna za njih, potiče odrasle da poštuju mišljenja djece,
- predlaže mjere za poboljšanje položaja djece i povećanje njihovog utjecaja u društvu,
- podnosi o svom radu izvješće Hrvatskom saboru.

... I NA KOJI NAČIN?

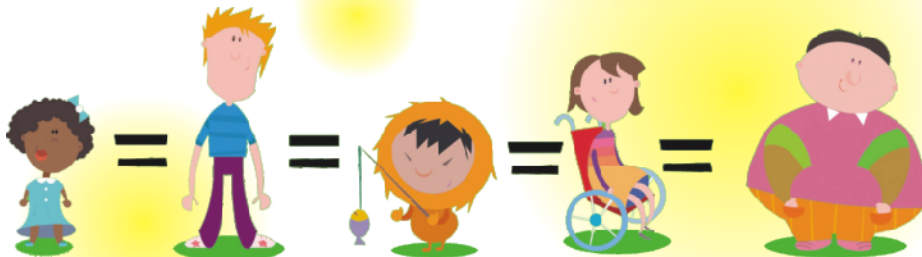
- sudjeluje u postupku izrade propisa i potiče izmjene i donošenje novih propisa koji se odnose na prava i zaštitu djece,
- traži izvješća od različitih institucija i službi te im daje upozorenja, prijedloge i preporuke u vezi sa zaštitom prava i interesa djece,
- pregledava uvjete na mjestima gdje su djeca privremeno ili trajno smještena,
- podnosi prijavu državnom odvjetništvu, ako je dijete zlostavljano ili zanemareno,
- upoznaje djecu s njihovim pravima i savjetuje ih o načinima ostvarivanja i zaštite prava,

- susreće se s djecom u svome uredu ili ih posjećuje u vrtiću, školi, dječjem domu, bolnici, klubu i na svim drugim mjestima gdje djeca borave,
- i na još mnogo načina..., a sve to ...

U NAJBOLJEM INTERESU DJECE...

Svatko (a djeca posebno!) ima pravo obavijestiti pravobraniteljicu o tome **POŠTUJU LI SE PRAVA DJECE** i prijaviti ako se ta **PRAVA NE POŠTUJU** ili **KRŠE**.

GDJE SMO?

Zagreb

Teslina 10
10000 Zagreb

☎ 01/4929 669

📠 01/4921 277

Osijek

Šetalište Petra Preradovića 7/I
31000 Osijek

☎/📠 031/213 098

Rijeka

Trpimirova 2/III
51000 Rijeka

☎/📠 051/311 121

Split

Braće Kaliterna 10
21000 Split

☎ 021/490 022, kućni 125, 128

📠 021/488 462

info@dijete.hr

www.dijete.hr

